

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/11/2021
Identifikačné číslo spisu: 6717201301
Dátum vydania rozhodnutia: 16.06.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6717201301.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej, a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu K. A.Á., bývajúceho v J., H. XXX, zastúpeného advokátkou JUDr. Ing. Lindou Kovandovou, LL.M., so sídlom v Banskej Bystrici, Janka Kráľa 1, IČO: 42 307 121, proti žalovanej I. A. O..I., so sídlom vo C. R. T., K. XXXX, IČO: XX XXX XXX, zastúpenej AK NOVIKMEC s.r.o., so sídlom vo Vranove nad Topľou, Rázusova 125, IČO: 36 868 701, v mene ktorej koná JUDr. Marián Novikmec, advokát a konateľ, o určenie neplatnosti okamžitého skončenia pracovného pomeru a o zaplatenie náhrady mzdy, vedenom na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 11Cpr/2/2017, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. júna 2020 sp. zn. 16CoPr/1/2020, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“) čiastočným rozsudkom z 15. decembra 2017, č.k. 11Cpr/2/2017-223 určil, že okamžité skončenie pracovného pomeru zamestnanca (žalobcu) zo dňa 19.12.2016 zamestnávateľom (žalovanou), je neplatné. Vykonaným dokazovaním mal preukázané, že žalobca bol u žalovanej zamestnaný ako vodič medzinárodnej kamiónovej dopravy, pričom žalovaná okamžite skončila pracovný pomer so žalobcom podľa § 68 ods.1 písm. b) Zákonníka práce z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny, ktorého sa žalobca mal dopustiť tým, že po 24.11.2016, keď mu skončilo náhradné voľno, sa mal hlásiť a nastúpiť do zamestnania, čo neurobil a na telefonáty nereagoval. Žalobca svoje nenastúpenie do práce odôvodňoval aj písomne tým, že mu zamestnávateľ nevypláca riadne cestovné náhrady. Podľa žalovanej boli žalobcovi cestovné náhrady vyplácané v súlade s ustanovením § 36 ods.2 Zákona o cestovných náhradách tým spôsobom, že žalobcovi bola pridelená bankomatová platobná karta, ktorú žalobca aj užíval. Súd dospel k záveru, že žalovaná si neplnila riadne svoje povinnosti v zmysle uvedeného ustanovenia o cestovných náhradách, keď žalobcovi ani na jeho opakovanú žiadosť nezačala vyplácať zálohu na cestovné náhrady, nenastúpenie žalobcu do práce z dôvodu týchto prekážok v práci preto súd nepovažoval za závažné porušenie pracovnej disciplíny.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici ako odvolací súd uznesením z 15. mája 2019 sp.zn. 16CoPr/3/2018 zrušil čiastočný rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Zvolen rozsudkom z 22. novembra 2019, č. k. 11Cpr/2/2017-401 zamietol žalobu a žalobcovi uložil nahradiť žalovanej trovy konania v plnom rozsahu. Vykonaným dokazovaním zistil, že z 24.6.2016 bola medzi stranami sporu uzavretá dohoda o hmotnej zodpovednosti, podľa ktorej žalobca od zamestnávateľa prevzal kreditnú kartu, zo správy Č., O..I.. banky zistil rovnaký denný cash limit na karte ako bol aj pridelený (vo výške od 100 eur do 700 eur) a mal za to, že pridelením a používaním karty došlo ku konkludentnej dohode. Podľa jeho názoru však nebolo pre rozhodnutie právne významné, či došlo k uzavretiu konkludentnej dohody o používaní bankomatovej karty medzi stranami sporu. Uviedol v tejto súvislosti, že nevyplatenie alebo nevyplácanie cestovných náhrad v súlade so želaním žalobcu nie je dôvodom na jeho ospravedlnenú neúčast' v práci. Skonštatoval, že nevyplatenie cestovných náhrad môže byť dôvodom len na okamžité skončenie pracovného pomeru podľa § 69 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce zo strany zamestnanca. Preto pokiaľ žalobca po 24.11.2016 nenastúpil do práce u žalovanej, dopustil sa neospravedliteľnej absencie v práci a žalovaná s ním dôvodne skončila okamžite pracovný pomer z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny (§ 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce).

4. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací rozsudkom z 25. júna 2020 sp. zn. 16CoPr/1/2020 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (§ 387 ods. 1 a 2 CSP) a žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie dospel k rozhodnutiu na základe správne zisteného skutkového stavu veci, nezistil žiaden namietaný nesprávny procesný postup a súd vec aj správne právne posúdil. Odvolací súd argumentoval, že „žalobca opakovane používal predmetnú medzinárodnú bankovú kartu zamestnávateľa v zahraničí, a teda k uzavretiu takejto dohody došlo konkludentne. Pokiaľ by zamestnávateľ vydal autoritatívny pokyn na používanie bankovej karty bez existencie dohody so zamestnancom, bol by daný dôvod na strane žalobcu na nenastúpenie do práce, resp. na odmietnutie výkonu práce pre riadne neposkytnutie preddavkov na služobnú cestu. Žalobca však nenastúpil do práce z dôvodu ním tvrdeného porušovania predpisov o cestovných náhradách, resp. preddavkov až po vykonaní pracovnej cesty, ktorá skončila 02. 11. 2016. V tomto smere sa odvolací súd stotožňuje s právnymi závermi okresného súdu, že nevyplatenie alebo nevyplácanie cestovných náhrad v súlade so želaním žalobcu nie je dôvodom na ospravedlnenú neúčast' v práci. Tvrdenie žalobcu (v bode 6 odvolania), že okresný súd stručne skonštatoval, že podľa názoru súdu nevyplatenie alebo nevyplácanie cestovných náhrad v súlade so želaním žalobcu nie je dôvodom pre jeho absenciu v práci, že to zakladá len právo žalobcu na okamžité skončenie pracovného pomeru z jeho strany v zákonom stanovenej lehote, pričom však žalobca svoj pracovný pomer okamžite neskončil, je zavádzajúcim tvrdením, nakoľko súd v dôvodoch rozhodnutia v bode 70 uviedol, že nevyplatenie cestovných náhrad by mohlo byť dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru žalobcom podľa § 69 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, čo by žalobca musel urobiť písomne v lehote jedného mesiaca odo dňa, kedy sa dozvedel o dôvode na okamžité skončenie pracovného pomeru. K tomuto však zo strany žalobcu vôbec nedošlo. Takýto právny záver okresného súdu nie je nepreskúmateľný, len zo strany žalobcu nepochopený. Odvolací súd teda napokon zhrňuje, že žalobca po skončení pracovného voľna od 24. 11. 2016 nemal zákonný dôvod na nenastúpenie do práce, prekážku na strane zamestnávateľa žalobca v konaní nepreukázal, a preto bol daný dôvod na okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobcom podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce z dôvodu závažného porušenia pracovnej disciplíny.“ O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 2 CSP.

5. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“). Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 420 písm. f) CSP, keď v tejto súvislosti tvrdil, že súd prvej inštancie bez akéhokolvek odôvodnenia zmenil svoj právny názor, pričom odvolací súd sa nevysporiadal so zásadnými otázkami uvedenými v odvolaní (že platobná karta bola žalobcovi zapožičaná až dva mesiace po nástupe do práce, slúžila len na niektoré druhy cestovných náhrad, nestačila na celú úhradu, boli vyplácané na

pokyn zamestnávateľa a spätne), rozhodnutie preto nemá oporu ani vo vykonanom dokazovaní. Dovolateľ považuje napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu za zmätočné, vnútorne rozporné, nenapĺňajúce ústavnoprávne požiadavky na kvalitu súdneho rozhodnutia.

6. Žalovaná vo vyjadrení žiadala dovolanie zamietnuť ako nedôvodné.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba ako neprípustné odmietnuť.

8. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Citované ustanovenie zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*). Judikatúra ESLP síce nevyžaduje, aby na každý argument strany bola v odôvodnení rozhodnutia súdu daná odpoveď, trvá však na tom, že ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď súdu práve na tento argument (*Ruiz Torija c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, *Hiro Balani c. Španielsko* z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, *Georgiadis c. Grécko* z 29. mája 1997, *Higgins c. Francúzsko* z 19. februára 1998).

12. Rovnako, podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís došiel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

13. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESĽP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

14. Dovolateľ v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie došiel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (žalobca tvrdil neexistenciu dohody použitia platobnej karty na cestovné náhrady) a následne k nesprávnemu právnemu záveru, považoval odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie za stručné a neprekúmateľné aj vzhľadom k zmenenému právnemu záveru súdu. Podľa názoru dovolacieho súdu sa však odvolací súd náležite s každou podstatnou odvolacou námietkou vysporiadal (bod 9 a 10 odôvodnenia), pričom sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 1 a 2 CSP), že aj keď z dokazovania vyplýva konkludentná dohoda o používaní platobnej karty na cestovné náhrady, nebolo podstatné, či k jej uzavretiu došlo, nakoľko zamestnanec nenastúpil do práce z dôvodu ním tvrdeného porušovania predpisov o cestovných náhradách až po vykonaní pracovnej cesty (skončenej z 02. 11. 2016), a to po skončení pracovného voľna od 24. 11. 2016, pričom nemal zákonný dôvod na nenastúpenie do práce, prekážku na strane zamestnávateľa žalobca v konaní nepreukázal, z jeho strany preto došlo k závažnému porušeniu pracovnej disciplíny, čo bolo dôvodom na okamžité skončenie pracovného pomeru zo strany zamestnávateľa podľa § 68 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce.

15. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Podľa názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd dostatočným spôsobom vysporiadal s odvolacími námietkami uvedenými v podanom odvolaní a odôvodnenie jeho rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Odvolací súd podal odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa skutkového a právného posúdenia veci, pričom jasne a zrozumiteľne vysvetlil, ako posúdil žalobcom uplatnený nárok.

16. Vzhľadom na dovolacie námietky žalobcu týkajúce sa nesprávneho (nenáležitého) zistenia skutkového stavu dovolací súd akcentuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nepredstavuje taký opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pre ustálenie skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení. Už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie (§ 422 CSP) a je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného

dokazovania (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, aj rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 465/2017).

17. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nezistil, preto dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako neprípustné.

18. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že v súlade so zásadou úspechu (§ 255 ods. 1 CSP) žalovanej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným rozhodnutím (§ 262 ods. 2 CSP).

19. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.